

सैंट मारग्रेट विद्यालय
डी ब्लॉक, प्रशान्त विहार, रोहिणी, दिल्ली - 110085.

प्रतिदर्श प्रश्न-पत्र
वार्षिक परीक्षा 2023-24

कक्षा - षष्ठी

अंक - 60

{खण्ड-क अपठित कार्य }

प्रश्न-1 गद्यांश को पढ़ कर उत्तर दीजिए ।

“सुरेशः प्रतिदिनं विद्यालयं गच्छति । तत्र गत्वा सर्वप्रथमं शिक्षकान् नमति । प्रार्थना स्थले प्रार्थनां पश्चात् महापुरुषाणाम् विषये अपि किञ्चित् वदति । कक्षायाम् ध्यानेन पठति । कठिन विषयं च सविनयम् शिक्षकम् पृच्छति । समस्तैः छात्रैः सह तस्य शोभनः व्यवहारः अस्ति। सः सर्वाधिकान् अंकान् प्राप्य उत्तीर्णः जातः ।”

(I) एक शब्द में उत्तर दें ।

1X2-2

क- सुरेशः कक्षायाम् केन पठति ?

ख- सुरेशः प्रतिदिनं कुत्र गच्छति ?

(ii) पूर्ण वाक्य में उत्तर दें ।

2

ग- समस्तैः छात्रैः सह तस्य कीदृशः(कैसा) व्यवहारः अस्ति ?

(□□□) व्याकरण ।

1X2-2

घ- " सुरेशः प्रतिदिनं विद्यालयं गच्छति । " इस वाक्य में क्रिया क्या है ?

ङ- गद्यांश में से एक अव्यय छांट कर लिखो ।

{खण्ड-ख रचनात्मककार्य }

प्रश्न-2 चित्र देखकर दिए गए शब्दों से वाक्य पूर्ति कीजिए ।

5

{ वार्तालाप , पुत्री , प्रसन्नाः , क्रीडति , अम्बा }

- 1- पितामही ----- च तिष्ठतः ।
- 2- बालः पादकन्दुकेन ----- ।
- 3- पितामह बालेन सह ----- करोति ।
- 4- ----- अपि क्रीडति ।
- 5- सर्वे ----- सन्ति ।

प्रश्न-3 संस्कृत में अनुवाद करो ।

5

- क- तुम दोनो जाओगे । -----|
- ख- वह पढ़ती है । -----|
- ग- वे सब हसे । -----|
- घ- तुम सब खाओगे । -----|
- ङ- वे खेलते हैं । -----|

प्रश्न-4 - मञ्जूषा में दिए शब्दों की सहायता से संवाद पूर्ति करिए ।

5

रेयानः:- पार्थ !---- किम् पिबसि ?

पार्थ:- अहम् खादामि, ----- न ।

रेयानः:- त्वम् किम् -----?

पार्थ:- ----- खादामि ।

रेयानः:- एतत् शोभनं । शाकं तु स्वस्थ्याय अतीव ----- भवति ।

मञ्जूषा {लाभदायकः , खादसि ,पिबामि, त्वम् ,शाकम् }

{खण्ड-ग व्याकरण कार्य }

प्रश्न- 5 वर्ण संयोजन या विच्छेद करिए {कोई दो}

2

1.गायिका = --- +--- +--- +--- +--- +---

2.अम्बा = --- +----- +-----+-----

3 क् +अ +म्+अ +ल्+ अः = ----- ।

4. = क् + ऋ + ष+अ+क् +अः ----- ।

5.म् + अ + ह्+ आ +न्+अ+त्+आ = ----- ।

प्रश्न 6-क्त्वा प्रत्यय जोड़कर शब्द बनाइए ।

2

नम्+क्त्वा ----- हस्+क्त्वा ----- पा+क्त्वा ----- गम्+क्त्वा-----

प्रश्न-7 उचित अव्यय शब्दों से रिक्तस्थान भरो ।

2

१- खगाः ----- उडडयति ।

२- ----- त्वम् गच्छ ।

३-अहम् असत्यं ----- वदामि ।

4-सः -----उद्याने भ्रमति ।

5-गजः सिंहः ----- भ्रमतः ।

६- ----- वर्षा अवश्यं भविष्यति ।

मञ्जूषा [अद्य ,न,उपरि ,अधुना ,च ,प्रातः]

प्रश्न-8 उपसर्ग अलग करके लिखो |

2

१-प्रवेश- ----- | 2-अपराध----- |
3-सुपुत्र - ----- | 4-प्रतिदिन - ----- |

प्रश्न-9 प्रश्न-नीचे दिए रिक्त स्थान में उचितशब्द रूप लिखो |

4

अ ----- पत्रे पत्राणि |
आ रामेण ----- रामैः |
इ देवः ----- देवाः |
ई ----- माले -----|
उ- हसामि -----|
ऊ- ----- पठथः |

प्रश्न-10 कोष्ठक में से उचित उत्तर चुनकर लिखो |

2

1 त्वम् ----- पश्यसि [चित्रं /चित्रस्य]
2 इदं ----- गृहम् अस्ति | [रामस्य/रामे]
3 तौ ----- खादतः |[मुखं/मुखेन]
4 अत्र ----- आगच्छन्ति | [महिला /महिलाः]
5 ----- महिले [सा/ते]

प्रश्न-11 उचित क्रिया भरिए |

4

(क)आवाम् ----- |{पठ् धातु लृट लकार }
(ख)सीता ----- |{नम् धातु लट लकार }
(ग)यूयं जलं ----- |{पिब् धातु लंग लकार }
(घ)वयं ----- |{खाद् धातु लट लकार }
(च)अश्वः ----- |{धाव् धातु लंग लकार }

प्रश्न-12 निम्न लिखित संख्या शब्दों को संस्कृत में लिखिए |

2

1 _____ (3) छात्राः | (तिस्रः, त्रीणि, त्रयः)
2- _____ (2) मित्रे | (द्वे/द्वौ /द्वि)
3- _____ (4)फलानि।(चत्वारः, चतस्रः, चत्वारि)
4 - _____ (5)अश्वाः |(पंचाः/ पञ्च /पान्चानि)

{खण्ड-घ पठित अवबोधन}

प्रश्न-13 नीचे दिए रेखांकित शब्दों को शुद्ध करिए | {कोई दो}

2

क-पत्रं निचै पततः | -----|
ख-बालिकाः मंचे नृत्यति | -----|
ग-यानं आकाशे चलन्ति | -----|

घ-ताः महिलाः स्तः | -----|

प्रश्न-14 उचित कर्ता भरिए 2

1- ----- तत्र धावन्ति | 2 - ----- हससि |

3 ----- पाठं पठामि | 4- ----- पठति |

{ सः , ताः ,अहम् ,त्वम् }

प्रश्न-15 मिलान करिए | 2

ललनाः विकसतः

मयूरः खादति

पुष्पे पचन्ति

भल्लूकः नृत्यति

प्रश्न- 16 संस्कृत पर्याय लिखिए | 2

1-पेड़ 2- पानी 3-चिड़िया 4- कबूतर

प्रश्न- 17 अर्थ लिखिए | 2

नासिका ----- पितामही ----- जनकः-----

भ्रमणाय ----- सूर्यः -----

प्रश्न-18 रेखांकित शब्दों के लिए प्रश्न निर्माण करो | 4

1-वेदानां भाषा संस्कृतं अस्ति [[कस्य/केषां /काः]

2-लता अम्बया सह गच्छति [[का;/कया/केन]

3-रामेण सह त्वम् अपि पठ|[केन/कस्य/कदा]

4-सः तत्र वदति [[का/काः/कः]

5-माला हसति |{ का/कः/के}

प्रश्न-19 वाक्यों को निर्देशानुसार बदलिए | 3

1- युवां गमिष्यथ (एक वचन)|

2- तौ खादतः (बहु वचन)

3- वयं हसिष्यामः (द्वि वचन)

प्रश्न-20 हिंदी में अनुवाद करो -

अ-ते खादतः

आ -गजाः चलन्ति

इ -अहम् खादामि

ई- अजाः चलन्ति

उ 3-त्वम् हससि